

Cal Claret

Rajadell

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Pla de Vaques. La Massana. Sud del terme
Emplaçament Camí de can Servitge a Castellfollit. Es troba passat cal Barquets i a 1500 m abans de Fontfiguera.
Alçada: 446

Coordenades:

Latitud: 41.69905
Longitud: 1.72787
UTM Est (X): 394149
UTM Nord (Y): 4617145

Classificació

Número de fitxa 08178 - 83
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Contemporani
Segle XIX
Estat de conservació Dolent
Notes de conservació: Estat ruïnós. Part de la casa ensorrada. Tines sense coberta, amb esquerdes. Vegetació invasiva.
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: Ref. Cad: 08177A01100010
Autoria de la fitxa PEP 1993 (Jordi Piñero)/ OPC 2017-21
Data de registre de la fitxa: dv., 05/02/2021 - 01:00

Descripció

Casa de pagès amb un grup de tines, enrunada. És de planta quadrada, amb parets de maçoneria i carreus a les cantoneres. A la façana de migdia queden restes d'una porta emmarcada amb maó i l'inici d'un arc de pedra. Interiorment, una quarta part de l'espai (a l'angle NO) és ocupat per una tina de dos metres de diàmetre. L'accés a la tina es feia per la part posterior de la casa, que encara conserva una escala. La caixa donava a l'interior. Al parament exterior s'observa una diferència entre la construcció corresponent a la tina i la resta de la casa. Possiblement una de les dues construccions és més antiga que l'altra, a la qual s'hi afegí com un cos adossat.

A uns 20 metres en direcció est de la casa s'aixeca una construcció amb tres tines. La seva planta és atípica. Es tracta de diferents cossos adossats (de planta quadrada excepte un que és circular) que estan disposats en forma d'una S amb angles rectes. A la part més alta hi ha una tina i una cambra buida. A la part baixa, dues tines. La paret de migdia està reforçada amb un contrafort. Les tines són de 2 metres de diàmetre excepte una que és una mica menor. A la part SE, a un nivell inferior, s'hi troba una cambra coberta amb volta catalana, actualment semisoterrada i inaccessible. Aquesta cambra possiblement comunicava amb la caixa de la tina superior, per la qual cosa era la sala on s'hi recollia el vi.

Observacions:

Figura al Catàleg de Masies i Cases Rurals 2014 (num. 84)

S'ubica a la falda del serrat que s'aixeca a la banda N de la riera de l'Infern, a la capçalera de la Vall Formosa, en una zona afectada per l'incendi de la dècada de 1980, amb poca vegetació, i al límit meridional del terme.

A l'any 2020 el lloc no ha estat localitzat i visitat. La descripció i les fotografies 1 i 2 corresponen al PEP 1993. La foto 3 es de Molins (2020:179)

Història

Segons Molins (2020:179-180) es documenten a Rajadell persones cognominades Claret a partir de finals del segle XVII, però aquests primers Claret no vivien a la casa que ens interessa, sinó en una casa a la plaça de l'Església del Nucli Antic, que correspondria a l'actual Sastre de Baix. Haurem d'esperar fins a finals del segle XVIII per a trobar un primer indici de la casa.

El 8 de juliol de 1784 van enterrar una dona dita Margarida, que era la muller de Josep Claret, i que s'estava "en una barraca del mas Massana". Suposarem que aquests són els orígens

d'una casa, que va néixer i va continuar sent al llarg de la seva història una masoveria de la propietat Massana. En els llibres sacramentals trobem dades sobre la família (vegeu Molins 2020:179-180). L'hereu Valentí Claret Prat va casar-se amb Maria Àngela Prat. Tant ell com el seu pare devien diners als Massana. El 1806 Joan Piñot era masover de la casa Claret (per compte de can Massana?). Piñot va morir el 1825 i la vídua i els cinc fills es mantenen a la casa al menys fins 1848. En relació a la casa Claret tenim una notícia sobre un parcer del Massana que el 1855 va omplir la tina gran de Claret amb 53 càrregues de verema.

Preveia que sortirien 24 càrregues de vi de les quals 18 eren per a ell i la resta per a l'amo. Com que només en va rebre 9, va presentar una reclamació al jutge de pau. Tornant als Pinyot, el 1868 quedaven a la casa quatre germans concos, que van morir solters. El darrer, Pere Pinyot, va reclamar a l'amo Massana el 1869 el pagament d'una partida de vi. El Pere va acabar vivint sol a cal Claret fins que va morir el gener de 1900. No sabem si la casa va quedar deshabitada, però el 1907 s'hi va instal·lar la família de Domingo Torras Torras, de Santpedor i Rosa Torras Torras, de Manresa. A la llista del racionament de 1945 hi surten Salvador Cugat Carles i Anita Carles Domènech, els dos de Tortosa, i els seus fills. Devien ser masovers o jornalers. La darrera persona que ens consta que va viure a cal Claret va ser Francesca Puig, de Viladordis, qui va morir-hi el 1952. Llavors, o poc després, la casa va quedar abandonada i es va enrunar.

Els conjunt de tres tines aïllades potser no eren del Claret, sinó de parcers del Massana que tenien vinyes a la zona.

Bibliografia

MOLINS, Ernest (2020). Cases i Masos de Rajadell (I). Ajuntament de Rajadell. pp 179-180

